

۲۲۵۴۲۲۹



قوه قضایه

گزارش نشست علمی

حقوق مهملان براساس علم امنیت داخلی و خارجی

در مرحله تعقیب، کشف و تحقیقات قضائی

۰۰۲۰۰۱۴۹

پرو، نگاه قوه قضایه

سرشناسه

عنوان و نام پدیدآور

: اشوری، علی اصغر، ۱۳۶۶ -

: حقوق متهمان جرایم علیه امنیت داخلی و خارجی در مرحله تعقیب، کشف و تحقیقات مقدماتی/ تهیه کنندگان

: علی اصغر علشوری، علی ترابی پور؛ تحقیق و تنظیم علی عسگری مروت؛ ویراستار لیلا بلالی اوزمچلوئی.

: تهران: پژوهشگاه قوه قضائیه، انتشارات: قوه قضائیه، مرکز مطبوعات و انتشارات، ۱۴۰۰.

مشخصات نشر

: ۹۴ ص: ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.

مشخصات ظاهری

: ۹-۵۲-۷۵۵۳-۶۲۲-۹۷۸

شابک

Criminals -- Civil rights -- Iran

: بزهکاران و مجرمین -- ایران -- حقوق مدنی

موضوع

: جرایم علیه امنیت عمومی -- قوانین و مقررات -- ایران

Offenses against public safety-- Law and legislation--Iran

Offenses against public safety -- Iran

: جرایم علیه امنیت عمومی -- ایران

شناسه افزوده

: ترابی پور، علی، ۱۳۵۹ -

شناسه افزوده

: عسگری مروت، علی، ۱۳۶۸ -

شناسه افزوده

: پژوهشگاه قوه قضائیه

شناسه افزوده

: ایران، قوه قضائیه، مرکز مطبوعات و انتشارات

رده بندی کنگره

: HV۶۵۲۵

رده بندی دیویی

: ۳۶۴/۱۵۲

شماره کتابشناسی ملی

: ۸۶۵۹۳۳۸



تلفکس: ۰۲۱-۲۲۰۹۲۰۶۱

کدپستی: ۱۹۸۳۸۴۶۵۱۴

وبسایت: www.jri.ac.ir



مرکز حقوق و انتشارات
قوه قضائیه

نشانی: بزرگراه چمران، بزرگراه یادگار امام، بعد از خروجی اوین درکه، پژوهشگاه قوه قضائیه

عنوان: گزارش نشست علمی حقوق متهمان جرایم علیه امنیت داخلی و خارجی در مرحله تعقیب، کشف و تحقیقات مقدماتی

دبیر نشست: دکتر عبدالعلی توجیهی

تهیه کنندگان: علی اصغر اشوری، علی ترابی پور

تحقیق و تنظیم: علی عسگری مروت

شرکت کنندگان: دکتر عبدالعلی توجیهی (عضو هیأت علمی گروه حقوق جزا و جرم‌شناسی دانشگاه شاهد و ریاست وقت پژوهشکده حقوق جزا و جرم‌شناسی پژوهشگاه قوه قضائیه)، دکتر حسین میرمحمد صادقی (عضو هیأت علمی گروه حقوق جزا و جرم‌شناسی دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی)، دکتر محمدمهدی ساقیان (عضو هیأت علمی گروه حقوق جزا و جرم‌شناسی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران)، دکتر رضا فرج‌اللهی (قاضی دیوان عالی کشور)، دکتر حسنعلی مودن‌زادگان (عضو هیأت علمی گروه حقوق جزا و جرم‌شناسی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه علامه طباطبائی)، دکتر حسین اعظمی (معاون دادگستری کل استان البرز)، دکتر کریم حبیب پروین (قاضی دادگستری)، دکتر غلامحسن کوشکی (استادیار گروه حقوق جزا و جرم‌شناسی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه علامه طباطبائی)، دکتر مجید متین راسخ (قاضی دادگستری)

ناظر: دکتر شهید شاطری پور

ویراستار: لیلا بلالی اوزمچلوئی

صفحه آرای: مریم کاظمینی

ناشران: پژوهشگاه قوه قضائیه - مرکز مطبوعات و انتشارات قوه قضائیه

قیمت: ۲۵۰/۰۰۰ ریال

شابک: ۹-۵۲-۷۵۵۳-۶۲۲-۹۷۸

تیراژ و نوبت چاپ: ۵۰۰ نسخه - چاپ اول - دی ۱۴۰۰

مرکز پخش، فروشگاه و نمایگاه دائمی: تهران، خیابان حافظ، نبش خیابان سمیه، ساختمان شماره ۳ قوه قضائیه

وبسایت: www.judpub.ir

شماره‌های تماس: ۰۲۱-۸۸۱۹۹۹۰۴ - ۰۲۱-۸۸۱۹۹۹۱۳

فهرست مطالب

۷	چکیده
۹	مقدمه
۱۱	۱. مفهوم، ویژگی‌ها و مصادیق جرایم علیه امنیت داخلی و خارجی
۱۱-۱	۱-۱-۱. مفهوم و ویژگی‌های جرایم علیه امنیت داخلی و خارجی
۱۴	۱-۱-۱. اندیشه مجرمانه
۱۶	۱-۱-۲. عدم افشای جرم
۱۷	۱-۱-۳. اکراه
۱۹	۱-۲. مصادیق جرایم علیه امنیت داخلی و خارجی
۲۸	۱-۲-۱. تشکیل گروه‌ها و کانال‌های تلگرامی و عضویت در آن‌ها
۲۹	۱-۲-۲. رابطه میان جرم امنیتی و جرم سیاسی
۲۹	۱-۲-۳. استمرار در فعالیت تبلیغی علیه نظام
	۲. جهات شروع به تعقیب و حدود دخالت دادستان در جرایم علیه
۳۱	امنیت داخلی و خارجی
۳۲	۲-۱. جهات شروع به تعقیب جرایم علیه امنیت داخلی و خارجی
۳۳	۲-۱-۱. اعلام و اخبار ضابطان دادگستری
۳۳	۲-۱-۲. اعلام و اخبار سایر افراد
۳۴	۲-۱-۳. اقرار شخص مرتکب
۳۵	۲-۲. حدود اختیارات دادستان در جرایم علیه امنیت داخلی و خارجی
۳۸	۲-۲-۱. مهلت معقول دادرسی در جرایم علیه امنیت
۴۰	۲-۲-۲. توافقی شدن آیین دادرسی کیفری
	۲-۲-۳. اختیارات مقام تعقیب در تقابل با اصول دادرسی منصفانه و
۴۲	حقوق شهروندی
۴۳	۲-۲-۴. ضمانت‌اجراه‌های تجاوز مقام تعقیب از حدود اختیارات
۴۶	۲-۲-۵. اقدامات دیوان عالی کشور در برابر نقض حقوق دفاعی متهم
	۳. وکالت در جرایم علیه امنیت داخلی و خارجی و دسترسی به
۴۹	محتویات پرونده

۳-۱. جایگاه وکالت در حقوق کیفری اسلام.....	۴۹
۳-۲. جایگاه وکالت در اسناد بین‌المللی.....	۵۰
۳-۳. جایگاه وکالت در حقوق موضوعه.....	۵۱
۳-۳-۱. حضور وکیل در مرحله تحقیقات مقدماتی.....	۵۲
۴. تفتیش، بازرسی و کنترل در جرایم علیه امنیت داخلی و خارجی.....	۵۷
۴-۱. روش‌های تحصیل دلیل.....	۵۷
۴-۲. حدود اختیارات ضابط دادگستری در جرایم امنیتی.....	۵۹
۴-۲-۱. کنترل‌های تصریح‌شده و تصریح‌نشده در قانون.....	۶۰
۴-۲-۲. تفتیش.....	۶۱
۴-۲-۳. حدود اختیارات ضابطان دادگستری در جرایم مشهود علیه امنیت.....	۶۳
۵. اصل مشروعیت تحصیل دلیل در جرایم علیه امنیت داخلی و خارجی.....	۶۵
۵-۱. مفهوم و انواع دلیل.....	۶۵
۵-۲. مفهوم و مبانی اصل مشروعیت تحصیل دلیل در قانون ایران.....	۶۸
۵-۲-۱. مفهوم.....	۶۸
۵-۲-۲. مبانی مشروعیت تحصیل دلیل.....	۶۹
۵-۳. چالش‌های اصل مشروعیت تحصیل دلیل در قانون و رویه قضایی.....	۷۱
۶. مدت تحت نظر متهمان جرایم علیه امنیت و حقوق آن‌ها در مدت تحت نظر.....	۷۵
۶-۱. مفهوم تحت‌نظر.....	۷۵
۶-۲. مدت تحت‌نظر.....	۸۱
۶-۳. حقوق اشخاص تحت‌نظر و تکالیف ضابطان نسبت به آن‌ها.....	۸۲
۶-۴. ضمانت‌اجراهای حسن جریان تحت‌نظر و تکالیف ضابطان.....	۸۴
نتیجه‌گیری.....	۸۷
فهرست منابع.....	۹۳

چکیده

حساسیت و اهمیت جرایم علیه امنیت از یک سو و لزوم رعایت حقوق و آزادی‌های فردی و اصول دادرسی عادلانه به ویژه در مرحله تعقیب، کشف و تحقیقات مقدماتی این دسته از جرایم از سوی دیگر مسأله‌ای است که باید بین آن‌ها تعادل برقرار شود. از این رو، اهمیت و ضرورت نشست حاضر احساس می‌شود. در این نشست، مسائل متعددی مطرح شده است؛ از جمله اینکه مفهوم، ویژگی‌ها و مصادیق جرایم علیه امنیت چیست؟ جهات شروع به تعقیب در این جرایم کدامند و حدود اختیارات دادستان در این ارتباط چه میزان است؟ وکالت در این جرایم در حقوق اسلام و اسناد بین‌المللی و حقوق موضوعه چه جایگاهی دارد و نحوه دسترسی وکیل به پرونده چگونه است؟ روش‌های تحصیل دلیل در این جرایم کدامند و حدود اختیارات ضابطان دادگستری در این خصوص به چه میزان است؟ مفهوم، مبانی و چالش‌های اصل مشروعیت تحصیل دلیل، مدت تحت‌نظر قرار گرفتن متهمان و حقوق آنان در مدت تحت‌نظر در جرایم علیه امنیت از دیگر مسائل مطرح در این نشست است.

واژگان کلیدی: جرایم علیه امنیت، تحقیقات مقدماتی، تحصیل دلیل،

تحت‌نظر، حقوق متهمان